

SZÉKELYFÖLD

Politikai, közgazdasági, társadalmi és szépirodalmi hirlap.

A kézdivásárhely városi és vidéki vadász-egyesület hivatalos közlönye.

Megjelenik hetenkint kétféle: kőn és vasárnap.
Előfizetési árak: Egész évre 5 frt, félévre 2 frt 50 kr, negyedévre 1 frt 20 kr. — Egy esztendőre 5 kr. Községek, tanítók, iparosok és egyesületek, melyek egyenként, ha előfizetnek, 4 frtért kapnak a lapot.

Felelős szerkesztő: Dobay János.

Kiadó-tulajdonos: Ifj. Jancsó Mózes.

A lap szellemi részét illető közlemények, a szerkesztőséghez (Dobay János Kézdi-Vásárhelytől) intézendők.

Kiadóhivatal: K.-Vásárhelytől az ifj. Jancsó Mózes könyvnyomdájában, hová a hirdetések s előfizetési pénzek küldendők.

Kiegyezés?

(z—y.) Valóban nem tudjuk, hogy a zimül irott szó miként lehetne találó országunk s a másik állam fél, között közel egy éve különböző változatokban megújuló huzavonára, melynek egyes fázisai már a gyalázkodásig vezettek. A magyar politikai érettségre vall, hogy ez a gyalázkodás csak egyoldalú vala s onnan tulajdonképpen övöltött felénk.

Mindazonáltal lehetetlen tadadni, hogy politikai helyzet sulypontja ma a kiegyezés — lucus a non lucendo — kérdésére sulyosodik s már eddig is olyan sítét felhőket borított a dualizmus személtárára, melyekben a józan hazafiság pozitív villamossága minduntalan összeütközött a teljesen hazafiatlan, őt kapzsiságában összetartó osztrák közhangulattal, mely minden jogban, a mi minket megillet, jogfosztást lát a maga rovására.

A kiegyezés a Thun és Bánffy-minisztriumok közt még a múlt nyáron létrejött megállapodások szerint úgy volna égrehajtható, hogy a magyar kormány már előterjesztett kiegyezési törvényjavaslatokat visszavonná s azok tartalmát új javaslatokba foglalva, mint önálló intézkedéseket léptetné életbe, oly kikötéssel, hogy az osztrák kormány a maga részéről megfelelő intézkedéseket tesz Ausz-

triában, a mi az ott felforgó viszonyok folytán csak a XIV. §. alapján lehetséges. Az osztrák kormány a Széll-féle formulában ürügyet keresett, hogy e megállapodásoktól visszalépjen s igen alkalmas szövetségesre tett szert az osztrák-magyar bankban, mely az új rendelkezéstől fázik, mivel ez reá nézve pénzügyi áldozatokkal járna s az aranyban való fizetéseket vonná maga után; pedig sohasem volt őszinte barátja a valutarendezés ily módon való megkezdésének, mivel a mostani állapot rá nézve sokkal kényelmesebb, midőn a jegy-szabadalom összes előnyeit élvezzi, ellenben jegyeink beváltása alól fel van mentve.

Ha az osztrák belső viszonyok világánál nézzük az immáron volt Thun-kormány magatartását, arra az eredményre kell jutnunk, hogy politikai tekintetben az osztrák belviszállyok megszüntetésének legnagyobb akadálya épen az a körülmény, hogy a kiegyezés nincs elintézve. A mostani válságot első sorban az idézte fel, mert a Badeni ellen sorakozó németek azzal a számítással kezdték meg az obstrukciót, hogy a kormány az ő szavataikra és közreműködésükre feltétlenül rá van utalva s hogy Felsőleges Ur csak hogy a kiegyezést keresztül vihesse, végre is meghajlik a németek kívánsági előtt. Hasonlóképp a Csehek és többi Szlávok, kik

eddig a kormányt támogatták, azért nem voltak hajlandók nagyobb engedményekre a németek iránt, mert ők is abban a hitben ringatóznak, hogy a kiegyezés miatt egy kormány sem nélkülözheti őket. E szerint bármely osztrák kormánynak helyzete sokkal kedvezőbb volna, mihielyt a kiegyezési kérdéseket sikerülne neki kiküszöbölni az elintézendők sorából.

Ámde azt látjuk, hogy az osztrák pártok nem teszik meg az erre egyedül célravezető lépést. Világos már, hogy vagy nem merik a kiegyezést a XIV. §. alapján életbe léptetni s fölvetett kifogásaikkal csak ettől a kényszerűségtől akarnak menekülni; vagy pedig nem is akarják s végeztéljük, soha véget nem érő huzavona által az egész kiegyezésnek lejárata. Mert a már negyedik évben folyó kiegyezési alkudozás mindinkább azt a meggyőződést kelti minden gondolkodóban, hogy ennek, vagy ehez hasonlóan tíz évenkénti megismétlődését a monarchia ki nem bírja.

Hiszen ha most egyelőre sikerülne is valahogy összetákolni a kiegyezést, annak a tíz évi időszakra, melyre az számítva van, már több mint egy harmada letelt s néhány év múlva újra kell kezdeni az új tíz évre való egyezkedéseket. Ennek az áldatlan állapotnak csak kétféle orvosszere képzelhető: vagy a külön vámterü-

TÁRGZA.

Kézdi-Vásárhely város története.

Irta: Dobay János.

(Folytatás.)

A városi levéltárban több okmány van ezen egy perben tett hivatalos intézkedésekről, de hogy miképen dőlt el, arra nézve semmi irat nincs. Valószínűleg ítélet nem is hozott soha s a kézdivásárhelyiek gyakorolták továbbra is a moldovai furaórást.

Az elmondottakból jogosan következtethetjük, hogy a Kézdi-Vásárhely város már keletkezésének első korszakában széles körben értékesítette a polgári polgárai ezen utazási hajlamokat ivadékról-ivadékra megőrizve, fentartották egész az időkig.

Az utazásokkal szerzett tapasztalatok nemcsak az ipar és kereskedelem fejlesztésére és a közjólét megerősítésére voltak játékos befolyással, hanem nagyban emelték a polgári önértéket is, mely a város történetében nem egy alkalommal megnyilatkozott és hatalmas nyomással szemben, melyet a kézdi-széki urak e városra gyakoroltak, megmenté mindenben a város önállóságát; mert alig, hogy virágzó szépségé nőtte ki magát a kis telep, a vidéki főurak azonnal igényt kezdtettek formálni rá és pedig támaszkodva, hogy a város Torja határán épült miatt ezen község tartozéka, bizonyos taxát és

egyéb díjakat tartozik fizetni az Apor családnak, mint Torja földes urának s más hatalmas családoknak (Bara, Kun, Kálnoky, melyeknek Kézdi-Vásárhelytől és közvetlen szomszédságában egész az utóbbi időkig terjedelmes birtokaik valának). Sőt kísérletek történtek arra nézve is, hogy a várost 5 családdal egymás között felossza. A kézdi-vásárhelyi polgárok természetesen mind ennek ellene születtek s az e felett való küzdelmek, panaszok s ezekre jött fejedelmi rendelkezések töltik be jóformán a város középkori történetét.

Kézdi-Vásárhely város polgárainak városi önállóságukért folytatott küzdelmeit azon fejedelmi parancsolatok és adomány-levelek világítják meg, mikkel a koronás fő a várost ősi kiváltságai és szabadságukban minden adott esetben megoltalmazni rendelték. Szükségesnek tartjuk tehát itt felsorolni azon nevezetesebb okmányokat, melyek ide vonatkoznak. Előre kell azonban bocsátanunk azt, hogy hazánkban általában a 13. század folyamán kezdett az államkormányzatban érvényesülni azon elv, hogy a hadviselő nemesi és a földművelő osztály mellett a városi elemet, mint az ipar és kereskedelem művelőjét támogatni kell s ekkor kezdték egyes uralkodók a nagyobb városokat különböző kiváltságokkal felruházni. Ezen nagyfotosságu kormánypolitikát egyetlen koronás fő sem karolta fel oly hévvel, mint Zsigmond király, ki ugyyszólván a magyar városi polgári elem megteremtője volt. Ő tette Kézdi-Vásárhelyt is királyi várossá (civitas, oppidum), egy 1427-ben kelt adomány-leveleiben megadván a városnak mindazon kiváltságokat, mikkel Maros-Vásárhely bír.

Ezen kiváltságok igen széleskörű önkormányzati jogot biztosítottak a városnak. Nevezetesen a város teljesen kivétellett a szék jurisdiktiója alól s úgy a jogszolgáltatást, mint a közigazgatást, saját választott tisztviselői által végeztette s a hozott ítéletek — felelbezés esetén — egyenesen az udvarhoz vagy a vajdához terjesztettek fel döntés végett. Ezen szabadságát még bővítették a későbbi fejedelmek az által, hogy a k.-vásárhelyi bírók hatásköre még azon gonosztevőkre is kiterjesztették, kik idegen helyről menekültek a városba. Az ezek után kiküldött nyomozók nem léphettek be a városba hanem a gonosztevők felett a város bírása itél a mellé rendelt esküdtekkal (Báthori Gábor 1606.) Rákóczi György 1651-ben rendeletileg szabályozza, hogy a város a mezőről lopott ló nyomának követésével nem köteles. Adók, vámok és egyéb taxák fizetése alól a város polgársága fel volt mentve s csupán időnkint fizetett a város némi esekélyebb hadi adót az államkincstárnak. A városi levéltárban levő okmányok tanúsága szerint időnkint változott. Így 1561-ben Csáki kancellár nyugtája két havi quantum fejében 35 frtról szól, az 1667. évben az egész évi adó 100 tallért tett ki, míg 1716-ban az egy fél évi részlet 450 frtban szerepel. Az adón kívül voltak még bizonyos szolgálatok, miket a fejedelmek időnkint a várostól követeltek, ilyen volt például, midőn Rákóczi 1650-ben elrendeli, hogy a város a tatár khán részére küldendő ajándékok elvitelére egy erős szekeret, 6 metszett lovat és két kocsist állítson.

(Folytatása következik.)

let és a külön bank, vagy pedig az eddig csak tíz évre kötött egyezmények intézményes állandósítása. Az osztrákok arra alapítják számításait, hogy ha az egész magyar közvélemény akarná is a külön vámterületet és külön bankot, az uralkodó ehhez soha sem fogja megadni beleegyezését. Tehát be kell állani a másik eshetőségnek: a kiegyezési intézményeket úgy kell átalakítani, hogy se a bank, se a vámszövetség, se a kvóta többé tárgyalás alá ne kerüljön. Ez Magyarország közgazdasági függésének állandósítása volna. Erre semmiféle magyar kormány nem vállalkozhatik, legkevésbé a törvényes jog alapján álló Széll-kormány, melyet a pártközi paktum becsületes igazságtalanságai is kötnek.

Ha ezek már érvényesültek benn, mennyivel inkább fognak kifelé!

Nyaralni készülők figyelmébe.

Budapest, 1899. május 31.

Bimbó-fakasztó májusnak vége s gabona érlelő junius átvenni birodalmát, egyszerre benne leszünk a nyárból, melynek előhírnökei gyanánt egymás után érkeznek a különböző fürdő- és nyaralóhelyek megnyitására szóló jelentések. És megkezdődnek a tervezgetések, családi tanácsok, melyek tárgya a fogas kérdés megoldása: hová menjük az idén? Legkapósabb olvasmány a vasutak nyári menetrendje, mert a ki csak teheti, készül el-ki a szabad természet ölelő karjai közé: a beteg, hogy egészségét visszanyerje; az üdülő, hogy megerősödjék; az egészséges, hogy új erőt gyűjtsön az új munkához.

És a tervezgetés, tanácskozás vége rendesen az szokott lenni, hogy a legtöbben, a világ bármely tája felé induljanak, valamelyik külföldi fürdőhelyen állapodnak meg, mert sajnos, „szokása már ez a magyar embereknek.” Vádolni senkit sem akarunk, csupán tényt konstatálunk s ha kérdezzük, ki a hibás közönségünk-e, vagy fürdőtulajdonosaink? — a feltett kérdésre hirtelen magunk sem tudunk feleletet adni. Azt hisszük, mind a kettő. A közönség, mert nem képes magát attól megőszített rossz szokáson alapuló előítélletről emancipálni, mely szerint a külföldit, ha rosszabb is, mindenben állhatatosan a hazai elé helyezi. A magyar fürdők tulajdonosai, mert kevés kivétellel nem akarnak hódolni a korszellem követelményeinek, a busás haszonnal biztató beruházásoktól fáva huzódoznak, öbe tett kézzel lesik a jó szerencsét s nem akarják megtanulni, hogy ma már elmúltak azok az idők, mikor a jó bornak nem kellett ezigér. Holott a külföldi fürdőtulajdonosok két kézre fogják a reklámdob verőit, sippal, réztányérral hirdetik fürdőik előnyeit, tyukkal-kalácsal édesgetik a vendégeket s a következő nyáron megtanulhatjuk abból a fürdő statisztikán alapuló szomorú tapasztalatból, hogy a második, harmadrangú külföldi fürdőhelyeken évről-évre több a magyar vendég, mint az elsőrangú hazai fürdők bármelyikében.

Pedig, ha önmagunkat ámitani nem akarjuk, be kell vallanunk, hogy a valóban jól méregdrágán megfizettetik a külföldön s népesebb, látogatottabb helyeken a szerényebb vendég csak egyszerű szobaszám, Zimmernummer. A ki persze bővebben költenek, vagy éppen két kézzel szórja a bankót, az előtt — szó sincs róla — kétrét hajlik az egész személyzet, mindenképen kiténtetik, de aztán ennek fejében szemérmetlenül ki is zsákmányolják. És ez is, amaz is megsarcoltan, de egy csalódással gazdagabban tér haza és nagyot fohászkozva teszi meg az önvalloást, hogy bizony kár volt a — sokszor csak képzelt jót messze idegenben keresni, holott az igazít itthon a közelben is megtalálhatták volna.

Mert hisz, nem chauvinizmus mondatja velünk, de tagadhatatlan való tény az, hogy alig létezik Európában második állam, mely a fürdő- és nyaralóhelyek oly dús gazdag választékával dicsekedhetnék, mint a négy folyam és három halom hazája. A déli és keleti Kárpátok, Erdély bérczei, a Magas-Tátra balzsamos levegője, Felsőmagyarország a für-

dóhelyek végtelen gyöngysorával, magyar nyári áldás betegnek, egészségesnek egyaránt. És a kis Dunántul az ő Balaton-tavával. Igen, az isteni Balaton, Közép-Európa legnagyobb tava, a tengeréhez hasonló tulajdonságaival. Édes-vízű magyar tenger, hány költő dalos ajka énekelt e meg, hány ihletett festő ecsete varázsolta vászra a büvös-bájós vidéket? Tihanyi félsziget, Balatoncsanak, Csobánka, Tátika, Szigliget, — megannyi zengzetes költemény. És a partmentén körös-körül a sok régebbi s újabb fürdőtelep, melyek nem a irigykedve rontanak egymásnak, hanem nemcsak versengésben iparkodnak közönségünk megerősítését kiérdemlni. Itt a jó, öreg Balaton-Füred az ő konzervatív megállapodottságával s évről-évre, mint a fecske, visszatérő törzs közönségével. A tulsó parton, Füreddel szemben, Siófok, ez a modern fürdő, hol az emberi akarat, szorgalom és tudás rövid pár év alatt kies paradicsomot teremtett a röviddel előbb még homoksivatag helyén, úgy, hogy ma már nem hívalkodás a „magyar Ostende” elnevezése. A legnagyobb kényelemmel berendezett három szálloda áll a Balaton partján a vendégek befogadására, villamos világítással, szép lakályos szobákkal s ezek balkonjáról pompás kilátással a Balaton egész bájós tájára. Tovább Fonyód, Balatonföldvár, majd a füredi oldalon Almádi s ettől keletnek Kenese és még sok-sok fürdőtelep. Előretörökszik, emelkedik mindannyi s e téren Siófoknak európai színvonalra emelt, kül- és belföldi látogatók által elismert nagyszerűsége varázshatással van az egész Balaton-vidékre. A jó példa követésében eddig Balatonföldvár jár legelő, sőt villamos világításával, gyönyörű villáival és a part közvetlen közelében elterülő fenyőerdejével már is méltó társa a nemes versenyben Siófoknak. Ha a többi telepek is e nyomokon haladnak, párját ritkító édennek teszik a Balaton vidékét. Segít nekik ebben a Balaton idegedző hullámvérése és parkett-sima fenéke is, valamint a Balaton-tavi gőzhajózási társulat kényelmes gőzhajóival.

És a fürdőtelepek bármelyikére rövid pár óra alatt eljuthatunk a fővárosból, a miért feltétlen elismerés illeti a déli vaspálya-társaságot, mely gyors, kényelmes és olcsó közlekedés létesítése által, nagy mértékben elősegíti a Balaton-vidék látogatását.

De sem fürdőismertetést, sem reklámtól irni nem akarunk, csupán figyelmeztetni volt szándékunk most a saison beállta előtt a nyaralni készülöket, hogy ne keressék külföldön, mikor itthon is megtalálják a jót és szépet. Hisz jól mondja Petőfi:

„Ha a föld Isten kalapja,
Hazánk a bokréta rajta.”

Felvétel a hadapród iskolába.

Háromszékvármegye közönsége által a magyar királyi honvéd hadapród iskolánál évi 200 forinttal létesített alapítványi helyek egyike az alapító oklevél IX. pontja szerint az 1897. évi XXIII. t.-cz. értelmében szervezett pécsi vagy nagyváradi honvéd hadapród iskolák I-ső év folyamában az 1899/1900-iki tanév kezdetén betöltendő lesz.

I.

Felvételi feltételek.

1. A pályázó magyar állampolgársága: igazolandó a törvényhatóság vagy a járási tisztviselő által kiállított honossági bizonyítvánnyal, a melyben a községi illetőség is kitéendő;
 2. A pályázó testi alkalmassága a katonai nevelésre: igazolandó valamely honvéd vagy közös hadseregbeli (haditengerészeti) tényleges állománybeli orvos által, szabályszerűen kiállított orvosi véleménynyel; a beoltás pedig a mennyiben azt az orvosi vélemény nem igazolná — külön himnlóltási bizonyítvánnyal.
 3. A megkívánt előismeretek, vagyis valamely középiskola (gymnasium, reáliskola, magyarországi polgári iskola, a fumei községi polgári iskola) négy alsó osztályának legalább „elégséges” eredménynyel történt elvégzése.
- Ezen előismeretek igazolandók az elmúlt iskolai év végbizonyítványával és a folyó iskolai év I. és II. tanidőszakának iskolai értesítőjével, továbbá legalább „elégséges” eredménynyel letett felvételi vizsga által.

A latin vagy görög nyelvből nyert „előgtelen” osztályzatok figyelembe nem vétetnek.

4. Kifogástalan erkölcsi magaviselet:

igazolandó erkölcsi bizonyítvánnyal, azonban csak akkor, ha az iskolai bizonyítványban a kifogástalan erkölcsi magaviseletre vonatkozó adat nem foglaltatik, vagy ha a belépés nem közvetlenül valamely nyilvános iskolából történik;

5. A betöltött legkisebb és a túl nem haladott legmagasabb életkor, vagyis az elért 14-ik és a túl nem haladott 16-ik élet év, a mely megállapított életkor a felvételi év szeptember 1-ére vonatkozik.

Ezen életkor keresztlevelemmel vagy születési bizonyítvánnyal igazolandó.

Az alapítványos helyekre pályázók részéről ezenkívül:

6. Különös igazolása annak, hogy a pályázó az alapító oklevélben foglalt feltételeknek megfelel.

II.

Pályázati folyamodványok az atya, gyám, anya által idejéig július hó 20-ig Háromszékvármegye alispánjához benyújtandók.

Miután azonban a pályázók felvétele biztos kiállításban nem helyezhető, felhívjuk a szülők gondoskodni arról, hogy fiaik a felvételi vizsgára ne idezésük esetében a polgári tanintézetekben tanulmányaik folytathatása céljából kell időben beirattassanak.

Tekintettel arra, hogy a honvéd hadapród iskolákban a tanév később kezdődik, mint a polgári középiskolákban, a vallás- és közoktatásügyi miniszter ur elrendelte, hogy azon tanulók, kik a honvéd hadapród iskolákban leendő felvételért folyamodtak, felvételük eldőlőig, vagyis szeptember 20-ig felvételi (beíratási) és tandíj fizetése nélkül látogathatják a rendelkezése és vezetése alatt álló középiskolákban, valamint az állami és községi polgári iskolákban a lezárókat. A vallás- és közoktatásügyi miniszter ur egyuttal felszólította az egyházi főhatóságokat is, hogy ezen kedvezményt a főhatóságuk alatt álló középiskolákra szintén terjesszék ki.

III.

Minden pályázó közvetlenül az illető intézetbe való beérkezése után testi alkalmassága tekintetében megvizsgáltatik.

A testileg alkalmatlannak talált pályázók hozzátartozóiknak azonnal visszaadandók, a testileg alkalmatosnak minősítettek pedig felvételi vizsgát tesznek, melynél a hozzátartozók is jelen lehetnek. A felvételi vizsga magyar nyelven teendő le.

Sepsi-Szt.-György, 1899. május hó 12-én.

Gábor Péter,
alispán.

Irodalom.

Az 1896-iki állatkiállítások emléke.

Képek Magyarország állattenyésztéséből.

— A földmivelésügyi miniszter megbízásából kiadja Erdélyi cs. és kir. udvari fényképész. —

Ezalatt a czim alatt gyönyörű kiállítás és nemcsak művészeti, hanem közgazdasági tekintetből is igazán nagybecsű díszmunka jelent most meg a könyvpiacon. Tulajdonképen nem is albumról van szó, bár az mint ilyen, minden egyébtől eltekintve is, szintén igen becses, ha nem állattenyésztésünk sikereinek széles körökben való megismertetéséről. Darányi miniszter szeme előtt is bizonyosan ez lebegett, midőn hozzájárulásával lehetővé tette, hogy állattenyésztésünknek újabb időben elért sikerei, ugymint: fejlődése és versenyképessége ily módon bemutattassék. S erre ez a hatalmas album csakugyan a legteljesebb mértékben alkalmas; a száz darab gyönyörű állatkép s a csatolt rövid, de velős magyarázószöveg néhány percz alatt képes bárkit is meggyőzni, hogy Magyarországon az állattenyésztés, nevezetesen pedig a luxuráló és szarvasmarha-tenyésztés az állami telepeken és egyes birtokosoknál oda emelkedett, hogy a nyugoti államok tenyésztésével bátran versenyezhet, sőt egy s más tekintetben versenyen felül áll mely minőségében minden kétségen

felül elsőrangú és megbízható berendezési forrásnak is tekinthető. A hatalmas méretű albumban száz kép foglaltatik, nagyjából egy állatról, de állatesoportokról is felvéve.

Szerencsés gondolat volt ezen agilis, népszerű miniszterrel, ki annyit tett már a magyar földművelés fellendítésére, hogy ezen fontos munkát létesítette, annál is inkább, mert nézetünk szerint, mikor ezen munka kiadását kezdeményezte, tisztában volt azzal, hogy ez a külföldön hazai állattenyésztésünk hírét nagyban fogja emelni és hogy a miniszter ezt célozta, arra vall azon körülmény is, hogy a szöveg magyar, francia, német és angol nyelven van megírva.

A pompásan kiállított hatalmas nagyságú album mely mint díszmű is párját ritkítja, aránylag olcsó áron árul, amennyiben ára 40 forint; megrendelhető minden könyvtárban, kereskedésben vagy a kiadónál, Erdélyi, cs. és kir. udv. mintézetében Budapesten.

Ujdonságok.

— **Időjárásunk.** Míg a királyhágón tuli részekben roppant esőzésekről panaszkodnak, addig nálunk a szárazság pusztítja a vegetációt. Az egész tavaszon alig volt valami esőnk s meggyénk némely részében alig ázott meg a föld az egész tavaszon. Természetesen ilyen időjárás mellett alig ha bevélnak azon szőlő remények, melyeket az idei jó terméshez fűzünk. A hőmérséklet utóbbi napokban emelkedett s a hűvös éjszék enyhébbé váltak.

— **Kérelem a közönséghez.** Állami el. iskolánk gondnoksága nevében bizalommal fordulunk a t. közönséghez, hogy intézetünk kitűnő tanuló és diákeszélyes magaviseletű növendékeinek megjutalmazása céljából, bármily csekély összeget adakozni szíveskedjenek. Az adományok f. évi június hó 21-ig Kölcse Mózsef isk. gondnok urhoz küldendők. K.-Vásárhely, 1899. június 5-én. Kovács István, gondn. elnök. M. Székely János, gondn. jegyző.

— **Dreyfuss.** A legújabb kor egyik legmegragzóbb drámája be van fejezve. A francia semmisítő szék egyesült tanácsai Dreyfuss kapitány ügyében hozott hadi törvényszéki ítéletet megsemmisítették s a remélt haditörvényszékhez utasították az ügyet újabb ítélet hozataláig. A legfőbb ítélőszék kimondhatta volna azt is, hogy Dreyfuss ártatlan, de nem akarván a katonai igazságszolgáltatást kompromittálni, alkalmat nyújtott, hogy egyik hadi törvényszék tegye jóvá, mit a másik vétett, de másfelől azért is, mivel Dreyfuss is azt követelte, hogy bajtársai rehabilitálják őt, a szegény sokat szenvedett kapitányt még egyszer bírái elébe állítják. Természetesen az eredmény csak úgy lehet a teljes ártatlanság kimondása, annyiival is inkább, mert Esterházy már beismerte, hogy a sokat emlegetett iratot ő hamisította. Az ügy tehát tisztázva van, Dreyfuss kapitány 4 és fél évi szenvedés után visszatér hazájába. visszanyeri rangját a hadseregben s hogy az emberi igazságszolgáltatásnak elég legyen tőve, megkapja még azt a kártérítési összeget is, melyet a francia törvény az ártatlannal elítelt részére megállapít. És minden a mit a §-okba szorított emberi igazságszolgáltatás adhat. De van ennél egy nagyobb hatalom: az érző, szánakozó, lelkesülőni tudó társadalom, mely képes vigaszt és elégtételt nyújtani a szenvedésekért. Látjuk, hogy Marchand őrnagyot, ki Afrika belsejében nem valami világra szóló hőstetteket követett el s csupán katonai kötelességét jól teljesítette — miként ünnepli a. egész francia nemzet, hát ennek a társadalomnak talán lesz szíve arrais, hogy egy másik katonának, ki 4 és fél éven át a legnagyobb bűn, a hazaárulás vádjá alatt ártatlannal szenvedett s elég erős volt arra, hogy magát elne eméssze, elégtételt szolgáltatasson.

— **Nyári multság.** A jótékony nőegylet kezdte meg a majálisok sorozatát. Mult szombaton az Unió kertben táncvigalmat rendezett. Régi szép szokása a mi időjárásunknak, hogy a nőegyleti majálisokat egy kiséssel megáztatja, de bármily szép reményekkel néztünk is ezen multság elébe, az eső bizony nem következett be s miután a közönség is vajmi gyéren jelentkezett, nem éppen rosszul talált egy elköszeredett uri ember felkiáltása: „Minek is van nőegylet a világon!”

— **Színészet.** Bármily nagy esőszerezzettel törekednek a vidéki színigazgatók Kézdi-Vásárhely felé, ez időszerezzettel mégis azon nem épen kellemetlen helyzetben vagyunk, hogy nyári színi évadunk sorsa nincsen biztosítva. A városi hatóság már régebben Kunhegyi Miklósnak adott engedélyt, de ez lemondását bejelentvén, Tiszai Dezső kapott engedélyt. Azonban időközben Tiszai is más felé vette szekerét, a gazdátlanul vált engedélyt a hatóság Szalkay Lajosra ruházta át. Ő róla ismét nem lehet tudni, hogy régebben benyújtott kéréséhez ragaszkodik-e s így könnyen megtörténhetik azon szokatlan dolog, hogy a város nyárára színészet nélkül marad.

— **Népmozgalmi statisztika.** A kézdívársárhelyi anyakönyvi kerületben mult május havában 18 gyermek született, 14 egyén halt meg s 5 házasság kötött. Az eddig elmúlt 5 hó alatt összesen 59 születés, 54 halál és 14 házasság vezetett be az anyakönyvekbe. Érdekesnek tartjuk megemlíteni, hogy ezen havi születési eredmény a legmagasabb, mit a polgári anyakönyvek felállítására óta egy hónapban elértünk.

— **Orvosi szaktekintélyek véleménye szerint** a Keleti J. budapesti elsőrangú czég által gyártott és feltalált cs. és kir. szab. sérvkötők, orkopaediai gépek, műlábak, egyenes tartók (ferdenövésűeknek) a legjobb és a legmegbízhatóbbak. Keleti évek óta azon fáradozik, hogy ezen a téren a legkiválóbbat és legtekintélyesebbet nyújtsa, a külföldet és a legelső klinikákat tanulmányozta, miért is a legmeglebbebben ajánlhatjuk e kitűnő speciálistát az érdeklődőknek.

— **Romániai dolgok.** Romániából kapjuk a hírt, hogy ott hallatlan szárazság uralkodik. Az egész tavaszon egy csep eső sem volt s e miatt az egész termés tönkre ment. A tavasz gabonák teljesen kiégtek annyira, hogy most már az eső sem segíthet rajtuk s ezeknek az idén sem sárló, sem kása nem kell. Hasonló szomorú állapotban vannak az ősz gabonák is, de ezeknek egy részét egy kis eső még megmenthetné, valamint a töröküzán is segíthetne valamit. A székely munkások, kik a mező munkákra elszereződtek, csapatokként vonulnak haza, nyomorúságot, szegénységet hozván magukkal, mert minden termés elpusztulván, nincs munka. A szárazsági czukkorgyárnál körülbelül 300 székely munkás volt eddig alkalmazva, de ezeket is elbocsátották, mert a répa teljesen tönkre ment. Ezen nagy szerencsétlenséggel szemben, ki gondolná el, hogy mit tesznek a románok? ... Hát valóságos körmeneteket rendeznek országjáró és ezt cselekszik nemesek falu helyeken, hanem a városokban is. Papok viszik elől az egyházi kegysejkeket s kíséri őket óriás tömeg esőért imádkozva s ezen kívül imádkozási napokat rendelnek el, melyen minden ipari és kereskedelmi munka szünetel s csupán imádkozni szabad e napokon mindeneknek esőért. S még ez sem használ! — mondja tudósítónk, az eső csak késik s a nép kétségbeesetten tekint a jövő felé mely éhínséget hord méhében.

— **Igen fontos betegeknek.** Felhívjuk t. olvasóink figyelmét egy rendkívül áldásos és hatásban páratlan új gyógymódra: a haemopatiára, melynek megalkotója és egyedüli képviselője dr. Kovács J. haemopata. Rendelő-intézetében (Budapest, V. Váci-kürt 18.) napról-napra a legfényesebb eredményeket ér el súlyos idegbajoknál, különösen neurastheniánál, szív és gyomorbetegségeknél minden vegyszer alkalmazása nélkül az általa feltalált párolgási és belégzési rendszere által a legrövidebb idő alatt teljes gyógyulást ér el anélkül, hogy a beteget hivatásból megzavarná. Minden betegnek ajánljuk, forduljon, mielőtt fűrdőhelyet felkeresne, Dr. Kovács J. orvos urhoz, mert ezáltal sok időt és pénzt takaríthat meg.

— **Adókiivetés.** Kézdi-Vásárhely város részéről az adókiivetés június 14-én kezdődött.

Adományok Erzsébet királyné Ő Felsége képe.

Butykáné Pál Róza nagyborosnyói 303. számú ivén: Butykáné Pál Róza 50 kr, Butyka Vilmos 50 kr, Aulik István 20 kr, Lóvi Dávidné 20 kr, Ko-

vács Pálné 50 kr, áll. el. iskola I-ső oszt. növendékei 57 kr. Összesen 2 forint 47 kr.

Gidófalvi Jánosné szotyori 171. számú ivén: Özv. Nagy Krolyné 50 kr, Bodó Mátyás, Makai András 5—5 kr, Szántó Antal 20 kr, N. N. 10 kr, id. Csizser Gergely 15 kr, Rápolti András, Szabó Pál, Miklós András, Incze Sándor, Kádár András, N. N., Komán Györgyné, Horváth István, Szabó István 5—5 kr, Gidófalvy János, Gidófalvy Jánosné 50—50 kr. Összesen 2 forint 50 kr.

Szabó Józsefné szentkatolnai 91. számú ivén: Bánfi, Hamar Endre, Bardocz Mali, Debreczy Irma, özv. Demény Gáborné 10—10 kr, Elekes Tivadarné, özv. Bakk Ádámné, Székula Andél 20—20 kr, Szabó Józsefné 50 kr, Ifj. Fülöp Jánosné 10 kr, Pakó Mátyásné 20 kr, Fülöp Katalin, Deák Lajos 10—10 kr. Összesen 2 forint 10 kr.

Elekes Tivadarné szentkatolnai 325. számú ivén: Elekes Tivadarné 1 forint.

Lukács Anna árkosi 54. számú ivén: Lukács Jánosné 30 kr, Rozsondai Hermin és Emma 50 kr, az árkosi áll. iskola növendékei 1 forint 25 kr, Bartha Károlyné, Göncz Ida 10—10 kr, Veress Klárka 15 kr, Lukács Anna 60 kr. Összesen 3 forint.

Dr. Daday Vilmosné s.-sz.-györgyi 118. számú ivén: Daday Hajna 50 kr, dr. Daday Vilmosné 2 forint, Daday Jenő 50 kr. Összesen 3 forint.

Damokos Miklósné brassói 111. számú ivén: Gál Antal 1 forint, Damokos Miklósné 2 forint, Damokos Tibor, Damokos Bála 50—50 kr, Összesen 4 forint.

Galló Dénesné nagyborosnyói 27. számú ivén: Kónya Damokos 10 kr, Galló Dénesné 2 forint, Székely Albertné 50 kr, özv. Konecz Györgyné 1 forint 50 kr, Schwarz Ferenczné 50 kr, Maibaum Sámuelné 20 kr, Lóvi Dávidné 15 kr, Farkas Józsefné 50 kr, dr. Tóth Józsefné 1 forint. Összesen 6 forint 45 kr.

(Folyt. köv.)

HIRDETÉSEK.

Sz. 361—1899. v.h.

Árverési hirdetmény.

Alulírt bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t.-cz. 102. §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a kézdívársárhelyi kir. járásbíró 1899. évi 234. számú végzése következtében feltorjai Kovács Miklós javára k.-vásárhelyi Kovács Károly kereskedő ellen 650 forint — kr. s jár. erejéig 1899. évi május hó 2-án fogatosított biztosítási végrehajtás útján foglalt és 1023 forintba becsült szoba berendezések, bútorok és egyéb szerelvények, ebédő berendezések, konyhaedények, csebrek, üres hordók, festékneműek, üvegekbe borok és ruhaneműekből álló ingóságok nyilvános árverésen eladtnak.

Mely árverésnek a k.-vásárhelyi kir. bíróság V. 234/1899. számú végzése folytán 650 forint — kr. tőkekövetelés, ennek kamatai és eddig összesen 16 forint 50 krban bíróság már megállapított költségek erejéig K.-Vásárhelyen a helyszínen leendő eszközökre 1899. évi június hó 23., 24-ik napjának d. e. 8 órája határidőül kitűztetik és ahoz a venni szándékozók oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. t.-cz. 107. és 108. §-a értelmében készpénzfizetés mellett a legtöbbet ígérőnek becsáron alul is el fognak adni.

A törvényes határidő a hirdetménynek a bíróság tábláján történt ki-függesztését követő naptól számítatik.

Kelt Kézdi-Vásárhely, 1899. évi június hó 3-ik napján.

Kakutsi Adám,
kir. bír. végrehajtó.

(1—1.)

SPECZIALISTA SÉRVKÖTŐKBEN.

A Keleti-féle csász. és kir. szab. sérvkötő orvosi tekintélyek véleménye szerint a legtekélyesebb ezen nemből, nem csuszlik, nem gyakorol kellemetlen nyomást és eltávolítja észszerű szerkezeténél fogva az eddigi sérvkötők hiányát.

A Keleti-féle gummi sérvkötő idomítható pellottával, szarvas bőrvédővel és biztonsági övvel.

Cs. és kir. osztrák-magyar és belga kir. szabadalom.

Kitüntette Brüsszelben aranyéremmel és díszokmányokkal.

Árak: egyoldalu 6 frt. kétoldalu 12 frt.

Gyáramban készülnek ezenkívül: mülábak, műkezek, járó- és nyújtó-gépek, egyenestartók (Hessing-féle rendszer), orthopédiai fűzők, haskötők, görsérharisnyák és mindenféle gummiárak urak és hölgyek részére.

Megrendeléseket pontosan és diszkrétan eszközöl:

KELETI J.

csász. és kir. orvos, sebészeti mű- és kötszer gyáros

Budapest. (Alapított 1878.)

IV. Koronaherceg utca 17.

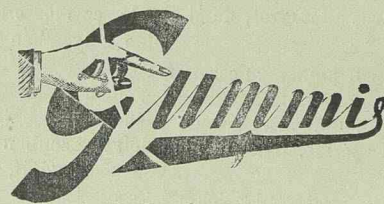
Sebészeti műszergyár gázmotoros el:

IV. Rostély-utca 15.

Nagy képes árjegyzék ingyen és bérmentve.

Nem megfelelő kötőszerek készséggel cserélhetők.

Ezen hirdetés tulajdonosának vételnél 10% engedélyeztetik.

és

halhólyag

elsőrangú orvosi tekintélyek nyilatkozatai szerint a legmegbízhatóbb és feltétlenül ártalmatlan övszer urak és hölgyek számára.

Ára tucatzatonként eredeti párisi csomagolásban:

Gummi, elsőrendű gyártmány	0.80 6.— frtig
Halhólyag kiváló finom minőség	2.— 8.—
Capottes americans (rövid)	2.— 5.—
Gyűjtemény uraknak igen észszerűen dobozokban összeállítva	3.— 10.—
Suspensorium	0.50 3.—
Párisi női szivacska (Safety-Sponges)	2.— 6.—
Irrigator teljesen felszerelve	1.805.—
Eredeti pessarium oclusivum (Peliporus) Menzinger tanár szerint	1.80—2.50
Vezető hozzá külön	1.50
"Diana-öv", szab. havibaj elleni köt.	3.50—5.—
(minden hölgynek nélkülözhetetlen.)	

Megrendeléseket pontosan és diszkrétan eszközöl:

KELETI J.

cs. és kir. orvos sebészeti mű- és kötszer gyáros

BUDAPESTEN, (Alapított 1878.)

IV. Koronaherceg-utca 17.

Árjegyzék ingyen és bérmentve.

Ezen hirdetés tulajdonosának vételnél 10% engedélyeztetik.

Több mint 50 év óta
sikerrel használtatik

Az

ESZÉKI SPITZER-KENŐCS

és az

Eszéki SALVATOR-SZAPPAN

Valódi minőségben csakis
mint eddig, ezentúl is

ESZÉKEN, felsőváros

DIENES C. J.-féle

gyógyszertárban

készül és megrendelhető.

SZEPLŐKET

és

MÁJFOLTOKAT,

valamint az összes

bőrtisztítástan-

ságot

biztosan eltávolít

- 1 tégely valódi Spitzer-kenőcs . . . 35 kr.
- 1 üveg valódi Spitzer-mosdóvíz . . . 40 kr.
- 1 darab valódi Salvator-szappan . . . 50 kr.
- 1 doboz valódi lyoni rizspor 3 színben 50 kr és 1 frt.
- 1 tégely kézpaszta . . . 60 kr.

FIGYELMEZTETÉS

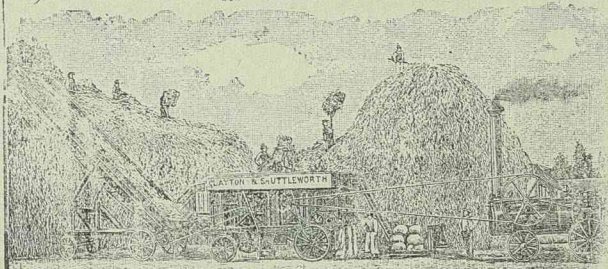
Csak akkor valódi, ha a fenti törvényileg beiktatott védjeggyel el vannak látva és kértetik a t. közönség csakis DIENES-féle eszéki kenőcsöt és szappant kérni és elfogadni.

Clayton & Shuttleworth

mezőgazdasági gépgyárosok Budapest Váci-kö. út 63. sz.

által a legjutányosabb árak mellett ajánlatnak:

Locomobil és gőzeséplőgép-készletek 2 1/2 egész 12 lóerőig, szalmakaszálók, továbbá járgány-csésplőgép, lóheré-csésplő, tisztító-rosták, konkolyozók, kaszáló- és aratógépek, szénagyűjtők, boronák.

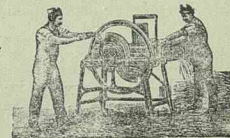
„Columbia Drill”

legjobb sorvetőgépek, szecskavágók, répvágók, kukorica-morzsolók, darálók, őrlő-malmok, egyetemes acél-ekék.

2- és 3-vastú ekék és minden egyéb gazdasági gépek.

Részletes árjegyzék kint nátra ingyen és bérmentve küldetnek.

Lincoln törzsgyárunk a világ legnagyobb locomobil- és csésplőgép-gyára.

Hirdetések

e lap kiadóhivatalában
felvétetnek.